

PM
2019-06-19 Ärendenr:
NV-02198-19

Konsekvensutredning för revidering av Naturvårdsverkets föreskrifter om kontroll av luftkvalitet

KONSEKVENsutredning för revidering av NATURVÅRDSVERKETs FÖRESKRIFTER OM KONTROLL AV LUFTKVALITET	1
1. BAKGRUND	3
1.1. LUFTFÖRORENINGARS PÅVERKAN	3
1.2. LUFTLAGSTIFTNING I SVERIGE	3
2. MOTIV TILL REVIDERINGEN AV FÖRESKRIFTERNA	4
2.1. ÄNDRINGAR OCH TILLÄGG I FÖRESKRIFTERNA TILL FÖLJD AV PÅTALADE BRISTER I GENOMFÖRANDET AV LUFTKVALITETSDIREKTIVEN	4
2.1.1. Dokumentation	4
2.1.2. Beaktande av kommissionens riktlinjer	5
2.1.3. Referenslaboratoriets uppgifter.....	5
2.1.4. Referensmetoder för kväveoxider och ozon.....	6
2.1.5. Var mätning inte ska ske.....	6
2.2. ÖVRIGA ÄNDRINGAR.....	6
2.2.1. Förändrat datum för rapportering av resultat från modellering och objektiv skattning	6
2.2.2. Rapportering av inledande kartläggning	7
2.2.3. PM10/PM2,5.....	7
3. BESKRIVNING AV ALTERNATIVA LÖSNINGAR OCH VILKA EFFEKTERNA BLIR OM NÅGON REGLERING INTE KOMMER TILL STÅND	8
4. BEDÖMNING AV OM REGLERINGEN ÖVERENSSTÄMMER MED ELLER GÅR UTÖVER DE SKYLDIGHETER SOM FÖLJER AV SVERIGES ANSLUTNING TILL EUROPEISKA UNIONEN	8
5. UPPGIFTER OM VILKA SOM BERÖRS AV REGLERINGEN.....	8
6. KONSEKVENSER FÖR KOMMUNER – EFFEKTER OCH KOSTNADER	8
6.1. DOKUMENTATION.....	8
6.1.1. Effekter.....	8
6.1.2. Kostnader.....	9
6.2. BEAKTANDE AV KOMMISSIONENS RIKTLINJER	9

6.2.1.	<i>Effekter</i>	9
6.2.2.	<i>Kostnader</i>	9
6.3.	REFERENSLABORATORIETS UPPGIFTER	9
6.3.1.	<i>Effekter</i>	9
6.3.2.	<i>Kostnader</i>	9
6.4.	REFERENSMETODER FÖR KVÄVEOXIDER OCH OZON	9
6.4.1.	<i>Effekter</i>	9
6.4.2.	<i>Kostnader</i>	10
6.5.	FÖRÄNDRAT DATUM FÖR RAPPORTERING AV RESULTAT FRÅN MODELLERING OCH OBJEKTIV SKATTNING 10	
6.5.1.	<i>Effekter</i>	10
6.5.2.	<i>Kostnader</i>	10
6.6.	RAPPORTERING AV INLEDANDE KARTLÄGGNING.....	10
6.6.1.	<i>Effekter</i>	10
6.6.2.	<i>Kostnader</i>	10
6.7.	VAR MÄTNING INTE SKA SKE.....	10
6.7.1.	<i>Effekter</i>	10
6.7.2.	<i>Kostnader</i>	11
7.	KONSEKVENSER FÖR FÖRETAG – EFFEKTER OCH KOSTNADER	11
7.1.	BESKRIVNING AV EFFEKTER FÖR FÖRETAG, ANTALET FÖRETAG SOM BERÖRS, VILKA BRANSCHER FÖRETAGEN ÄR VERKSAMMA I SAMT STORLEKEN PÅ FÖRETAGEN	11
7.2.	BESKRIVNING AV VILKEN TIDSÅTGÅNG REGLERINGEN KAN FÖRA MED SIG FÖR FÖRETAGEN OCH VAD REGLERINGEN INNEBÄR FÖR FÖRETAGENS KOSTNADER	11
7.3.	BESKRIVNING AV VILKA FÖRÄNDRINGAR I VERKSAMHETEN SOM FÖRETAGEN KAN BEHÖVA VIDTA TILL FÖLJD AV DEN FÖRESLAGNA REGLERINGEN	11
7.4.	BESKRIVNING AV I VILKEN UTSTRÄCKNING REGLERINGEN KAN KOMMA ATT PÅVERKA KONKURRENSFÖRHÅLLANDENA FÖR FÖRETAGEN.....	11
7.5.	BESKRIVNING AV HUR REGLERINGEN I ANDRA AVSEENDEN KAN KOMMA ATT PÅVERKA FÖRETAGEN .	11
7.6.	BESKRIVNING AV OM SÄRSKILDA HÄNSYN BEHÖVER TAS TILL SMÅ FÖRETAG VID REGLERNAS UTFORMNING.....	11
8.	BEDÖMNING AV OM SÄRSKILDA HÄNSYN BEHÖVER TAS NÄR DET GÄLLER TIDPUNKTEN FÖR IKRAFTRÄDANDE OCH OM DET FINNS BEHOV AV SPECIELLA INFORMATIONSINSATSER	12
8.1.	TIDPUNKT FÖR IKRAFTRÄDANDE	12
8.2.	INFORMATIONSENSATSER.....	12
9.	UPPGIFTER OM DE BEMYNDIGANDEN SOM MYNDIGHETENS BESLUTANDERÄTT GRUNDAR SIG PÅ.....	12
10.	SAMRÅD	13
10.1.	TEKNISKA REGLER ETC.	13
10.2.	REMISS.....	13
11.	KONTAKT	13

1. Bakgrund

1.1. Luftföroreningars påverkan

Luftföroreningar påverkar både människors hälsa och miljön. De kan göra människor sjuka och förkorta den förväntade livslängden. De bidrar även till växtskador, korrosion, nedsmutsning, övergödning, försurning och klimatförändringar.

Många olika aktiviteter i samhället bidrar till att luftföroreningar uppstår, bl.a. förbränning samt processutsläpp från industrier. Trafiken orsakar utsläpp av förbränningsgaser och partiklar. Partiklarna uppstår bl.a. vid förslitning av bromsar och hjul samt genom att dubbdäck sliter på vägbanan.

De vanligaste luftföroreningarna består av partiklar (PM10 och PM2,5), kvävedioxid/kväveoxider och marknära ozon. Andra luftföroreningar är kolväten, t.ex. bensen och polycykliska aromatiska kolväten (PAH), däribland bens(a)pyren, samt svaveldioxid, kolmonoxid och tungmetaller.

Luftföroreningar kan orsaka problem för människors hälsa lokalt när höga halter uppstår inom ett tätbefolkat område. Föroreningarna kan även transporteras över långa avstånd för att sedan deponeras till mark och vatten med nederbörden samt bland annat orsaka försurning och övergödning. Föroreningar kan även bildas genom omvandling i luften som t.ex. ozon och långväga transporterade partiklar.

Internationella konventioner och regelverk på EU-nivå har tagits fram för att motverka skador från luftföroreningar. Bestämmelserna har genomförts på nationell, regional och lokal nivå i berörda länder. I Sverige ansvarar kommunerna och Naturvårdsverket för att kontrollera att halterna av luftföroreningar inte överskrider gällande gräns- och målvärden samt för att informera allmänheten om luftföroreningar.

1.2. Luftlagstiftning i Sverige

Luftkvaliteten i tätorter regleras sedan 1999 i Sverige genom systemet med miljökvalitetsnormer, idag huvudsakligen genom luftkvalitetsförordningen (2010:477) och Naturvårdsverkets föreskrifter om kontroll av luftkvalitet (NFS 2016:9). Merparten av regelverket baseras på bestämmelserna i EU:s luftkvalitetsdirektiv och direktiv om metaller och PAH samt två kompletterande regleringar:

- Europaparlamentets och Rådets direktiv om luftkvalitet och renare luft i Europa (dir 2008/50/EG)
- Europaparlamentets och Rådets direktiv om arsenik, kadmium, kvicksilver, nickel och polycykliska aromatiska kolväten i luften (dir 2004/107/EGU)
- Europeiska kommissionens genomförandebeslut om fastställande av regler för Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/107/EG och 2008/50/EG vad gäller ömsesidigt utbyte av information och rapportering av luftkvaliteten (beslut 2011/850/EU)
- Europeiska kommissionens direktiv om ändring av flera bilagor till Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/107/EG och 2008/50/EG

om fastställande av regler för referensmetoder, datavalidering och placering av provtagningspunkter för utvärdering av luftkvaliteten (dir [EU] 2015/1480)

Luftkvalitetsförordningen och Naturvårdsverkets föreskrifter om kontroll av luftkvalitet har reviderats ett flertal gånger sedan 1999, främst till följd av ändringar i EU-lagstiftningen.

2. Motiv till revideringen av föreskrifterna

Kommissionen har under de senaste åren gjort en närmare granskning av medlemsstaternas genomförande av EU-lagstiftningen. I EU pilot-begäran 6217/14/ENVI tillskrev kommissionen regeringen och pekade på ett antal bestämmelser i direktiven som man ansåg vara bristfälligt genomförda i den svenska lagstiftningen. Naturvårdsverket lämnade svar till kommissionen och kompletterade föreskrifterna med de bestämmelser som bedömdes nödvändiga. De bestämmelser som inte genomfördes motiverades med att de exempelvis p.g.a. låga halter i regional bakgrund i Sverige inte skulle aktualiseras, eller att Sverige genomfört vissa bestämmelser på ett för den svenska lagstiftningen anpassat sätt.

Den 25 januari 2019 översände kommissionen trots Sveriges åtgärdande en formell underrättelse om överträdelse (nr 2018/2326). Kommissionen har därmed inte godtagit Sveriges genomförande fullt ut. De utpekade bristerna kan härledas såväl till luftkvalitetsförordningen som föreskrifterna, varför båda författningarna behöver revideras. Miljödepartementet meddelade kommissionen den 25 mars 2019 att bristerna kommer att justeras under året.

Naturvårdsverket har även funnit andra skäl att revidera föreskrifterna, främst med koppling till rapporteringen av data.

Ändringar har gjorts i 1, 4, 7, 9, 17, 19, 20, 22, 23, 34, 37 och 38 §§ samt Bilaga 2, 4 och 6. Ändringarna i 9 och 34 §§ är enbart redaktionella.

2.1. Ändringar och tillägg i föreskrifterna till följd av påtalade brister i genomförandet av luftkvalitetsdirektiven

2.1.1. Dokumentation

Kommissionen har påtalat att avsnitt C och D i bilaga III till direktivet inte har genomförts korrekt eftersom föreskrifterna idag anger att viss dokumentation enbart behöver lämnas in om den är tillgänglig, att det inte är tydligt om dokumentationen kommer att innehålla information om kompletterande metoder har använts och om hur kriterierna i artikel 7.3 (17 § NFS) i så fall är uppfyllda och om dokumentationen kommer att uppdateras och ses över.

I föreskrifterna har av denna anledning gjorts en komplettering av 4, 17 och 23 §§. Genom dessa ska kommunerna komplettera sina kontrollstrategier med detaljerade kartor och fotografier av mätstationernas omgivningar med angivelse

av kompassriktningen. Eventuella avvikelser från anvisningarna i bilaga 4 ska även redovisas enligt ett tillägg i 23 §. Nuvarande krav i Bilaga 6 om att fotografier, kartor etc. ska redovisas i samband med rapportering av data, tas bort och ersätts med förtydligandet i 4 §. Kravet på att uppdatera och se över informationen kommer att göras automatiskt i och med att kontrollstrategierna redan idag ska uppdateras årligen. Naturvårdsverket bedömer därför att ingen ny bestämmelse behövs för detta. En exakt överensstämmelse med ordalydelsen i direktivet bedöms inte vara nödvändig eftersom en parallell komplettering i luftkvalitetsförordningen planeras gällande den övergripande rapporteringen.

Ändringar: 4, 17 och 23 §§ samt Bilaga 4 och 6

2.1.2. *Beaktande av kommissionens riktlinjer*

Kommissionen har vidare påtalat att avsnitt B.3 andra meningen i bilaga VI inte genomförts i svensk lagstiftning ”I de fall där medlemsstaterna använt tillfälliga faktorer för att göra en uppskattning av likvärdigheten ska dessa bekräftas eller ändras med hänvisning till kommissionens riktlinjer”. Denna text är dock genomförd i bilaga 5 NFS (första avsnittet, punkt 2) och kommissionen har eventuellt inte uppmärksammat detta.

För att ytterligare förtydliga att kommissionens riktlinjer ska användas vid Naturvårdsverkets bedömning av likvärdighet, har ett tillägg om detta gjorts i 20 §.

Ändringar: 20 §

2.1.3. *Referenslaboratoriets uppgifter*

Kommissionen anser att bl.a. punkterna 1 ii, iv, v och vi i avsnitt C.1 i bilaga I till direktivet inte har genomförts eftersom de nationella bestämmelserna inte hänvisar till direktivets krav för den verksamhet som bedrivs av de nationella referenslaboratorierna. I Sverige behandlas direktivets bestämmelser i avsnitt C.1 i bilaga I till stora delar inom ramen för avtal med Referenslaboratoriet för tätortsluft. Punkterna i och iii om bl.a. spårbarhet och kvalitetssäkring riktar sig i dagsläget till kommunerna och Naturvårdsverket och är sedan tidigare genomförda i föreskrifterna.

Föreskrifterna har nu kompletterats med ett tillägg i 7 §. Tillägget innehåller en beskrivning av vilka uppgifter ett referenslaboratorium ska ha utöver de krav som anges i luftkvalitetsförordningen, t.ex. tillhandahålla teknisk vägledning kring kvalitetssäkring och kvalitetskontroll, granska ansökningar om godkännande enligt 20 § samt genomföra regelbundna genomgångar av mätstationer.

Ändringar: 7 §

2.1.4. *Referensmetoder för kväveoxider och ozon*

Kommissionen har påtalat att referensmetoder för kväveoxider och ozon saknas i Bilaga 2 i föreskrifterna. Referensmetoden för kväveoxider är densamma som för kvävedioxid, vilken idag ingår i Bilaga 2. En referensmetod för kväveoxider fanns i en tidigare version av föreskrifterna (NFS 2007:7), men togs bort 2010 (NFS 2010:8) då även ansvaret att kontrollera kväveoxider övergick från kommunerna till Naturvårdsverket i luftkvalitetsförordningen. Naturvårdsverket ansvarar även för kontroll av ozon och referensmetoden för ozon har av den anledningen inte ingått i Bilaga 2, utan ingått via en hänvisning i 28 § förordningen till art 9-11 inklusive bilaga VI i direktivet.

För att förtydliga genomförandet av direktivets referensmetoder för kväveoxider och ozon har föreskrifterna nu emellertid kompletterats med ett tillägg "...och kväveoxider" i rubriken för referensmetoden i punkt 1 i Bilaga 2 samt med en ny punkt 8 i samma bilaga med referensmetod för ozon. Föreningarna har även lagts till i 19 § som hänvisar till Bilaga 2.

Ändringar: 19 § samt Bilaga 2 punkt 1 och ny punkt 8

2.1.5. *Var mätning inte ska ske*

Kommissionen anser att avsnitt A punkt 2 i bilaga III till direktivet, som anger var utvärdering av gränsvärden för människors hälsa inte ska ske, inte har genomförts i svensk lagstiftning. Dessa bestämmelser har hittills gått att återfinna i Naturvårdsverkets vägledning (Luftguiden), vilket dock enligt kommissionen inte utgör ett tillräckligt genomförande.

Naturvårdsverket bedömer att punkt 2 a-b, om platser dit allmänheten inte har tillträde samt fabriker och industrianläggningar där bestämmelser om hälsa och säkerhet på arbetsplatser tillämpas, är genomförda i och med luftkvalitetsförordningens definition av utomhusluft (3 §), i vilken arbetsplatser samt vägtunnlar och tunnlar för spårbunden trafik undantas, och där miljökvalitetsnormerna därmed inte ska utvärderas. Punkt 2 c har däremot bedömts kunna genomföras i 22 § som en ny punkt 8 tillsammans med övriga bestämmelser om mätstationers placering.

2.2. *Övriga ändringar*

I samband med att föreskrifterna revideras till följd av kommissionens underrättelse, har Naturvårdsverket även sett behov av att göra ett par kompletteringar med avseende på rapportering.

2.2.1. *Förändrat datum för rapportering av resultat från modellering och objektiv skattning*

Resultat från kommunernas kontroll av miljökvalitetsnormer ska rapporteras till datavärden i enlighet med 36-38 (-43) §§. Mätdata ska rapporteras årligen senast den 31 mars och resultat från modellering och objektiv skattning senast den 30 juni. Naturvårdsverket bedömer att det finns skäl att tidigare lägga rapporteringen av modellering och objektiv skattning med två veckor till den 15 juni. Det

hittillsvarande rapporteringsdatumet 30 juni beslutades utifrån kopplingen till rapporteringen av mätdata i mars, då dessa data kunde behövas som underlag för den modellering som skulle rapporteras i juni. Detta datum har i sin tur senarelagts jämfört med tidigare, då den 31 mars gällde även för rapportering av objektiv skattning, utöver mätning (se upphävda föreskrifter NFS 2013:11). Den nya bedömningen, som gjorts i samråd med SMHI, är att en viss tidigareläggning av rapporteringen – till den 15 juni – är motiverad med hänsyn till arbetsbelastningen i anslutning till sommaren. Att ha ett rapporteringstillfälle då den allmänna semesterperioden har inletts, är mindre lämpligt. Risken är då att den samlade kompetens som behövs för rapporteringen inte finns tillgänglig på kommunen eller i samverkansområdet.

Ändringar: 37-38 §§

2.2.2. *Rapportering av inledande kartläggning*

I 38 § regleras rapporteringen av objektiv skattning. I vägledningen har Naturvårdsverket hittills jämställt inledande kartläggning (10 §) med objektiv skattning i och med att de omfattas av samma process (jfr vägledningen www.naturvardsverket.se/upload/stod-i-miljoarbetet/vagledning/miljokvalitetsnormer/mkn-luft/vagledning-inledande-kartlaggning-objektiv-skattning.pdf). Även inledande kartläggningar brukar därför ingå i den rapportering som görs av kommunerna årligen den 30 juni. För att öka tydligheten rent juridiskt har dock ett tillägg nu gjorts i 38 § och Bilaga 6 F som innebär att inledande kartläggning ska rapporteras på samma sätt som objektiv skattning.

Ändringar: 38 §, Bilaga 6 H

2.2.3. *PM10/PM2,5*

I föreskrifterna har partikelmått PM10 och PM2,5 hittills angetts såsom PM₁₀ och PM_{2,5}, dvs. med nedsänkta siffror. Vi har nu valt att ange måtten med ej nedsänkta siffror, och därmed vara konsekventa med den ändring som redan gjorts i handboken Luftguiden. Vilket förfarande som väljs av olika aktörer skiljer sig åt och ingen tydlig praxis ser ut att finnas. Vi ser inte heller att det finns något vetenskapligt motiv att använda nedsänkta tecken.

Förändringen får inga direkta konsekvenser för kommunerna. Det står var och en fritt att välja sätt att ange måtten.

Ändringar: Genomgående PM10 och PM2,5

3. Beskrivning av alternativa lösningar och vilka effekterna blir om någon reglering inte kommer till stånd

Sveriges medlemskap i EU kräver att vi genomför den lagstiftning som EU fattar beslut om. Det är därför inget alternativ att inte revidera föreskrifterna beträffande de brister som kommissionen identifierat vid granskning av det svenska genomförandet av EU-lagstiftningen.

Andra effekter som kan bli aktuella om föreskrifterna inte revideras, är att resultat från inledande kartläggningar inte rapporteras samt att den rapportering som ska ske senast den 30 juni av resultat från modellering och objektiv skattning inte blir av så god kvalitet som kommunen eller samverkansområdet önskar. Detta kan få negativa konsekvenser på kvaliteten och fullständigheten av data och information om luftkvaliteten i Sverige.

4. Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

Ingen av de föreslagna bestämmelserna bedöms gå utöver de skyldigheter som följer av Sveriges medlemskap i EU. De krav som ställs på Sverige ska tillämpas för de sex rapporteringszonerna SW1-6 (se <http://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/Miljoarbete-i-Sverige/Uppdelat-efter-omrade/Luft/Luftovervakning/Zonindelning/>). Systemet med miljökvalitetsnormer är dock genomfört på kommunnivå, vilket innebär att en stor mängd information måste inhämtas från kommunerna för att Sverige som medlemsstat ska kunna rapportera enligt luftkvalitetsdirektiven.

5. Uppgifter om vilka som berörs av regleringen

Bestämmelserna i luftkvalitetsförordningen (2010:477) och Naturvårdsverkets föreskrifter om kontroll av luftkvalitet (NFS 2016:9) riktar sig främst till kommuner och samverkansområden och i begränsad omfattning till länsstyrelser samt tillverkare och leverantörer av mätutrustning. De aktuella förändringarna berör främst kommuner och samverkansområden.

6. Konsekvenser för kommuner – effekter och kostnader

Nedan redovisas effekter samt kostnadsmässiga konsekvenser av en del av de bestämmelser som lagts till eller justerats i de nya föreskrifterna. Föreskrifterna har inga effekter för landstingen/regionerna. Flertalet ändringar innebär inga kostnader.

6.1. Dokumentation

6.1.1. Effekter

Naturvårdsverkets bedömning är att det innebär en mindre arbetsinsats för en kommun eller ett samverkansområde att komplettera sin kontrollstrategi med fotografier och kartor över befintliga mätstationer. Variationer kan dock förekomma. Det bör inte heller medföra en stor tillkommande arbetsinsats att i

kontrollstrategin beskriva vilka eventuella kompletterande metoder som har använts, hur kriterierna i 17 § har uppfyllts och om mätprogrammet innehåller några avvikelser från kraven i gällande lagstiftning.

6.1.2. Kostnader

Eventuella tillkommande kostnader torde vara i form av arbetstid för att komplettera kontrollstrategin med de uppgifter som behövs. Hur omfattande det blir för respektive berörd kommun beror på antalet mätstationer samt huruvida man valt att komplettera de kontinuerliga mätningarna med modellering, indikativa mätningar etc.

6.2. Beaktande av kommissionens riktlinjer

6.2.1. Effekter

Tillägget om att Naturvårdsverket i sin bedömning av likvärdighet ska beakta kommissionens riktlinjer medför inga praktiska förändringar för kommunerna. Den bestämmelse som kommissionen saknat har även visat sig ingå i bilaga 5 NFS.

6.2.2. Kostnader

Inga tillkommande kostnader.

6.3. Referenslaboratoriets uppgifter

6.3.1. Effekter

Tillägget medför inga praktiska förändringar. Referenslaboratoriets verksamhet regleras redan idag inom ramen för avtal som baseras på de krav som ställs på referenslaboratorier i luftkvalitetsdirektivet.

6.3.2. Kostnader

Inga tillkommande kostnader.

6.4. Referensmetoder för kväveoxider och ozon

6.4.1. Effekter

Kompletteringen av Bilaga 2 med referensmetoder för kväveoxider och ozon får ingen effekt för kommunerna, eftersom kontrollen av dessa föroreningar ingår i Naturvårdsverkets ansvarsområde. I den händelse en kommun har halter över den nedre utvärderingströskeln för kväveoxider eller ozon, och vill genomföra mätningar, ska dock instrument som mäter enligt referensmetod eller likvärdig metod användas. Dessa finns på referenslaboratoriets webbsida:

<https://www.aces.su.se/reflab/matningar/godkanda-matinstrument/>

Förändringen förväntas inte heller få någon effekt för instrumenttillverkare, då instrument för kväveoxider redan beslutas i enlighet med nuvarande bestämmelser i föreskrifterna i samband med beslut om instrument för

kvävedioxid. Detsamma gäller instrument för ozon, som liksom övriga instrument beslutas i enlighet med 49 § luftkvalitetsförordningen och 19-20 §§ föreskrifterna, dock med den skillnaden att referensmetoden hittills inte ingått i Bilaga 2 föreskrifterna, utan hänvisats till 28 § förordningen som i sin tur hänvisat till art 9-11 och bilaga VI i direktivet.

6.4.2. Kostnader

Inga förväntade kostnader för kommunerna eller Naturvårdsverket.

6.5. Förändrat datum för rapportering av resultat från modellering och objektiv skattning

6.5.1. Effekter

Förändringen innebär att datumet för rapportering av resultat från modellering och objektiv skattning inklusive inledande kartläggning tidigareläggs till den 15 juni. Motivet är att angränsande semesterperiod kan leda till att den kompetens som behövs för sammanställning och rapportering av resultaten inte finns tillgänglig och att rapporteringen därför blir bristfällig. Det kan dock komma att finnas kommuner där förändringen får motsatt effekt, dvs. som upplever att tiden blir för knapp för rapporteringen. Naturvårdsverket kommer dock att tidigarelägga det årliga utskicket inför rapporteringen med motsvarande tid. Sammantaget torde det leda till en förbättring.

6.5.2. Kostnader

Inga tillkommande kostnader.

6.6. Rapportering av inledande kartläggning

6.6.1. Effekter

Ett stort antal kommuner och samverkansområden genomför och rapporterar redan idag resultat från objektiv skattning och inledande kartläggning den 30 juni, antingen som en komplettering till kontinuerliga mätningar eller som den huvudsakliga kontrollen. Kravet på själva genomförandet av en inledande kartläggning, vilket är den huvudsakliga arbetsinsatsen, finns redan idag i 10 § NFS. Detta gör att övergången till att även innefatta ett rapporteringskrav inte bedöms få någon egentlig tillkommande effekt för kommunernas och samverkansområdenas arbetsinsats.

6.6.2. Kostnader

Förändringen bedöms inte medföra några utökade kostnader jämfört med idag.

6.7. Var mätning inte ska ske

6.7.1. Effekter

Mätstationer ska enligt bilaga III i direktivet inte placeras på vägars körbana och mittremsa, såvida inte fotgängare har normalt tillträde till mittremsan.

Bestämmelsen bedöms inte påverka kommunerna i annan riktning än vad som gäller redan idag genom 22 § och Bilaga 4 som anger var mätstationer och hur utrustningen ska placeras.

6.7.2. *Kostnader*

Förändringen får inga ekonomiska konsekvenser. Det finns, såvitt Naturvårdsverket känner till, inga mätstationer placerade i dessa miljöer i dagsläget och som därmed skulle behöva flyttas.

7. Konsekvenser för företag – effekter och kostnader

7.1. *Beskrivning av effekter för företag, antalet företag som berörs, vilka branscher företagen är verksamma i samt storleken på företagen*

Inga direkta effekter för företag.

7.2. *Beskrivning av vilken tidsåtgång regleringen kan föra med sig för företagen och vad regleringen innebär för företagens kostnader*

Se 7.1.

7.3. *Beskrivning av vilka förändringar i verksamheten som företagen kan behöva vidta till följd av den föreslagna regleringen*

Se 7.1.

7.4. *Beskrivning av i vilken utsträckning regleringen kan komma att påverka konkurrensförhållandena för företagen*

Se 7.1.

7.5. *Beskrivning av hur regleringen i andra avseenden kan komma att påverka företagen*

Se 7.1.

7.6. *Beskrivning av om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning*

Se 7.1.

8. Bedömning av om särskilda hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser

8.1. Tidpunkt för ikraftträdande

Regeringen har i sitt svar till kommissionen angett att de förordningsändringar som krävs till följd av den formella underrättelsen kommer att kunna träda i kraft senast till årsskiftet 2019/2020. De reviderade versionerna av såväl luftkvalitetsförordningen som föreskrifterna behöver därmed träda i kraft senast den 1 januari 2020.

8.2. Informationsinsatser

Information om revideringen av föreskrifterna kommer att gå ut vid ett par tillfällen:

- I form av en webbsida på Naturvårdsverkets webbplats i samband med remissen.
- Genom e-brevet ”Nytt om luftkontroll” från Naturvårdsverket till bl.a. samtliga kommuner, länsstyrelser, luftvårdsförbund och berörda myndigheter (juni 2019).

När förordningen och föreskrifterna har reviderats kommer även handboken ”Luftguiden” att behöva revideras.

9. Uppgifter om de bemyndiganden som myndighetens beslutanderätt grundar sig på

Naturvårdsverket grundar revideringen av föreskrifterna på bemyndigandet i 49 § luftkvalitetsförordningen (SFS 2010:477).

49 § Naturvårdsverket får meddela

1. föreskrifter om att mätsystem som används för kontrollen enligt 26-28 §§ ska vara godkända av Naturvårdsverket,
2. de föreskrifter i övrigt om provtagning och andra metoder som behövs för kontrollen enligt 26 och 27 §§, och
3. de föreskrifter om rapportering som behövs för att Naturvårdsverket ska kunna fullgöra den rapporteringsskyldighet som avses i 48 §.

Föreskrifter enligt första stycket 1 och 2 får innebära sådana undantag från kraven på hur kontrollen enligt 27 § ska ske som är förenliga med luftkvalitetsdirektivet och som behövs med hänsyn till förhållandena i en kommun eller till att kommuner samverkar om kontrollen. Förordning (2016:831).

Gällande bemyndigande för ändringen i 7 § har luftkvalitetsförordningen kompletterats med ett nytt särskilt bemyndigande (50 §) för Naturvårdsverket med rätt att utse ett nationellt referenslaboratorium för luftkvalitet. Denna rätt har tidigare tolkats in i 49 §, men innebär nu ett förtydligande.

10. Samråd

10.1. Tekniska regler etc.

Beträffande utformning av och samråd om tekniska regler m.m. har Kommerskollegium vid tidigare revideringar bedömt att dessa föreskrifter inte är anmälningspliktiga. Inga ändringar kommer att göras denna gång som förändrar förutsättningarna när det gäller detta.

10.2. Remiss

Föreskrifterna remitteras till ett urval kommuner, länsstyrelser, centrala myndigheter, luftvårdsförbund och konsultföretag. Vi har bedömt att det inte funnits behov av samråd i annan eller tidigare form, med hänsyn till förändringarnas förhållandevis enkla art samt det faktum att flertalet krävs till följd av kommissionens underrättelse.

11. Kontakt

Helena Sabelström
helena.sabelstrom@naturvardsverket.se
010-698 10 95

Matthew Ross-Jones
matthew.ross-jones@naturvardsverket.se
010-698 13 01

rapporteringluftkvalitet@naturvardsverket.se